

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-146/09-09

Název školy:	Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451
Adresa:	Řezníčkova 451, 547 44 Náchod
Identifikátor:	600 012 115
IČO:	48 623 687
Místo inspekce:	Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451
Termín inspekce:	18., 19., 20. a 24. březen 2009

Předmět inspekční činnosti

Získání a analýza informací o vzdělávání žáků a činnosti školy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analýza informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Charakteristika školy

Právnícká osoba s názvem Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451 vykonává činnost střední školy. Jejím zřizovatelem je Královéhradecký kraj se sídlem na adrese Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové. Do rejstříku škol a školských zařízení byla zapsána dne 1. ledna 2005.

Ve školním roce 2008/2009 jsou ve střední škole (dále jen škole) realizovány tyto obory vzdělání:

79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, čtyřleté,

79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní osmileté,

79-41-K/81 Gymnázium – studium denní osmileté.

Výkony školy za uplynulé tři roky byly stabilní. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo 697 žáků. V každém ročníku čtyřletého i osmiletého oboru vzdělání jsou vždy dvě třídy žáků. Kapacita školy byla ve sledovaném období využita v průměru na 96 %.

Ke vzdělávání jsou přijímáni pouze žáci s výbornými studijními předpoklady. Téměř všichni žáci z posledních ročníků se hlásí ke studiu na vysoké školy. Jejich úspěšnost v přijímacím řízení na vysoké školy je velmi vysoká.

Předností školy vedle tradičně dobrých výsledků ve vzdělávání je kvalifikovaný pedagogický sbor i velmi dobré materiálně technické vybavení pro výuku.

V tomto školním roce ve škole působí 52 pedagogických pracovníků. Ke změnám ve složení pedagogického sboru docházelo v posledních letech jen z důvodu zástupů za mateřskou dovolenou či dlouhodobou pracovní neschopnost.

Neorenesanční budova školy, nacházející se poblíž centra města, byla postavena před 110 lety. Současné vedení školy cíleně pokračuje v její postupné vnitřní rekonstrukci a modernizaci. Rekonstruovány byly žákovské šatny v suterénu budovy a v tomto roce byla zahájena rekonstrukce sociálního zařízení.

Prezentace školy na veřejnosti se v posledních letech výrazně zvýšila. Veškeré školní akce a základní informace o činnosti školy jsou uváděny na jejich modernizovaných webových stránkách.

V rámci podpory výuky cizích jazyků škola rozšířila spolupráci se zahraničními partnerskými středními školami (realizuje výměnné pobyty a studijní zájezdy do zahraničí, pracuje na společných projektech).

Škola nabízí žákům i možnost zapojení do řady velmi kvalitních volnočasových aktivit. Při škole působí např. pěvecké soubory a divadelní soubor.

Škola má ve městě postavení významné vzdělávací, sociálně společenské a kulturní instituce.

Ekonomické a materiální předpoklady pro činnost školy

Právnícká osoba Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451 hospodařila v letech 2006 až 2008 s finančními prostředky z více zdrojů, zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s účelovými neinvestičními dotacemi. Dále hospodařila s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, s finančními prostředky z grantů z rozpočtu kraje, s finančními prostředky města Náchod, s finančními prostředky z pronájmů tělocvičny a zrcadlového sálu, s prostředky svých fondů a s dary od fyzických i právnických osob.

Dotace ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání pokryly v letech 2006 až 2008 v průměru 87 % celkových ročních neinvestičních nákladů školy.

Finanční prostředky přijaté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání škola použila na platy, na ostatní osobní náklady, na zákonné odvody, na příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, na nákup učebnic a učebních pomůcek a na výdaje spojené s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. Odborný růst pedagogických pracovníků je prioritou vedení školy. Pedagogičtí pracovníci se účastnili akreditovaných akcí dalšího vzdělávání v oblasti cizích jazyků, výpočetní techniky a specializovaných akcí podle vyučovaných předmětů. Výše finančních prostředků umožňovala vyplácení odměn za úspěšné splnění mimořádného nebo zvláště významného pracovního úkolu. To přispělo k vytvoření příznivých podmínek pro motivaci pedagogických pracovníků.

Ze státního rozpočtu byly v roce 2006 poskytnuty škole účelové finanční prostředky na standardní „Informační a komunikační technologie ve školách v roce 2006“. Škola zajistila

z této dotace proškolení pedagogů, zakoupila nové počítače do učeben a odbornou literaturu.

Dotaci na realizaci programu MŠMT „Podpora romských žáků středních škol na období září – prosinec 2006“ škola využila na podporu studia pro jednu romskou žákyni.

V roce 2007 byla škole poskytnuta účelová dotace v rámci rozvojového programu „Podpora pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání“. Finanční prostředky z této neinvestiční dotace pokryly částečně výdaje spojené s přístupem počítačových stanic k internetu.

V roce 2007 škola obdržela dvě účelové dotace ze státního rozpočtu na realizaci programu MŠMT „Podpora zvýšení počtu vyučovacích hodin v oborech vzdělávání gymnázia“. Finanční prostředky škola využila k pokrytí nákladů spojených se zvýšením hodinové dotace předmětů anglický jazyk, informační a výpočetní technika, zeměpis a na zavedení dalšího volitelného předmětu ve čtvrtém ročníku. Rozvojové programy byly realizovány v souladu se stanovenými úkoly a cíli.

Škola obdržela finanční prostředky na realizaci rozvojového programu MŠMT „Další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky“. V důsledku nezavedení nové maturitní zkoušky do praxe byla část těchto nevyčerpaných finančních prostředků vrácena na účet poskytovatele dotace.

V roce 2008 byly škole ze státního rozpočtu přiděleny finanční prostředky na rozvojový program ve vzdělávání „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“. Poskytnuté finanční prostředky řediteli školy umožnily lépe ocenit pedagogické pracovníky, kteří se podíleli na tvorbě školního vzdělávacího programu a koordinaci této činnosti.

V roce 2006 až 2008 škola získala neinvestiční finanční prostředky z rozpočtu kraje a rozpočtu města Náchod na preventivní program realizovaný školou pro žáky I. ročníků osmiletého a čtyřletého gymnázia. Prostředky škola využila na programové adaptační pobyty žáků, které měly za cíl vhodně formovat vznikající nové kolektivy tříd, vytvořit jasná pravidla pro tvorbu zdravého klimatu tříd, naučit žáky konstruktivně řešit problémy i jak čelit sociálně negativním jevům.

Dalším zdrojem financování aktivit žáků nad rámec standardní výuky byly finanční prostředky poskytnuté na základě grantové smlouvy s Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy na probíhající projekt partnerství škol Comenius, který je zaměřen na mezinárodní rozvoj společných vzdělávacích projektů pro žáky. Přidělené finanční prostředky škola využije na úhradu výdajů spojených se zahraničními výměnnými pobyty žáků a pedagogických pracovníků v průběhu let 2008 až 2010 na úhradu výdajů spojených s výměnným pobytem vybraných žáků v Turecku.

Královéhradecký kraj poskytl v roce 2008 finanční prostředky z jednoletého dotačního programu Královéhradeckého kraje na realizaci projektu „Skřiváci JG – Mezinárodní slavnosti sborového zpěvu“. Finanční prostředky byly využity na materiálně technické vybavení a na propagaci koncertů školního sboru Skřiváci.

Management školy se snaží zvyšovat příjmy školy prostřednictvím mimorozpočtových zdrojů zpracováváním projektů, předkládáním žádostí a aktivním zapojením do různých rozvojových programů a projektů. Úspěšnost při získávání těchto finančních prostředků je zhruba 45 %. Takto získané finanční prostředky škola využila ke zkvalitnění výuky a zlepšení svého materiálního vybavení (výpočetní technika, nový nábytek v některých učebnách, vybavení laboratoří moderními učebními pomůckami a dataprojektory).

Kromě příspěvku na běžné provozní výdaje poskytl zřizovatel škole v roce 2006 finanční prostředky na zakoupení výškově nastavitelného nábytku do učeben a na zakoupení nábytku a laviček do nově vybudovaných šaten. Škola v tomto roce využila prostředky ze

svého investičního fondu na zabezpečení vchodů do školy. V roce 2008 obdržela investiční dotaci na projekt rekonstrukce sociálního zařízení a neinvestiční dotaci na nátěr oken.

Příjmy z pronájmu tělocvičny a zrcadlového sálu, auly a učeben škola využívá ve prospěch své hlavní činnosti, tj. ke zkvalitňování výuky žáků školy.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Úspěšně vyhledává další zdroje financování. Získané materiální a finanční zdroje vytvářejí dobrý předpoklad k zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání.

Hodnocení školy

Vedení školy

Škola má jasně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje. Vypracovaná koncepce rozvoje školy je srozumitelná, je v souladu se strategickými záměry kraje a v praxi je realizována. Strategické dokumenty školy jsou průběžně aktualizovány a korigovány v návaznosti na měnící se podmínky.

Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Vykonává veškeré činnosti z ní vyplývající a plní právní povinnosti v rozsahu stanoveném školským zákonem. Projednává s pedagogickou radou všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Cíleně vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků i pro činnost školské rady, která v termínu inspekce se nově vytvářela.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu má jasně stanovena pravidla fungování. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení kvality pedagogického procesu je provedeno, avšak vzhledem k tomu, že předmětové komise se podílejí na tvorbě ŠVP i tvorbě významnějších projektů, je vhodné na ně delegovat větší podíl odpovědnosti na úseku kontrolní činnosti, hodnocení výsledků a stanovování dalšího rozvoje v příslušné oblasti vzdělávání. Zároveň je nutné zkvalitnit zpětnou informační vazbu mezi těmito komisemi a vedením školy.

Plánování školy je systematické. Dílčí střednědobé a krátkodobé plány vycházejí z reálných podmínek školy. Analýza a hodnocení plnění plánovaných úkolů jsou průběžně prováděny. Promítnutí úkolů vyplývajících z vlastního hodnocení do systému plánování není výrazné.

Zavedený informační systém umožňuje oboustranně přenášet potřebné informace. Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím. Chráněný dálkový přístup k informacím o výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků není zatím pro rodiče zavedený.

Dokumentace o průběhu výchovně vzdělávacího procesu je řádně vedena. Zápisy z pedagogických rad, provozních porad a jednání předmětových komisí obsahují i podněty směřující ke zkvalitnění činnosti školy. Zpráva z vlastního hodnocení a výroční zpráva školy jsou zpracovány na dobré úrovni a výstižně zachycují současný stav výchovně-vzdělávacího procesu. U deklarovaných vnitřních hodnotících nástrojů (s výjimkou hodnotících nástrojů uváděných ve vzdělávacím programu pro nižší stupeň gymnázia) nejsou jednoznačně uvedena kritéria kvality ani forma a četnost dílčích hodnotících výstupů. Hodnocení jednotlivých oblastí vzdělávání v rámci předmětových komisí zatím není systematicky prováděno.

Kontrolní systém je funkční, avšak frekvence kontrol v oblasti hospitační činnosti je nízká. Vedoucí předmětových komisí se na hospitační činnosti nepodílí. Vzájemné hospitace mezi učiteli jsou ojedinělé. Závěry ředitele školy z hospitační činnosti, prováděné za účasti

školní inspekce byly v souladu se závěry inspekce. Účinnost přijímaných opatření z kontrolní činnosti je podle vyjádření ředitele školy průběžně sledována.

Nastavený systém vedení školy umožňuje na standardní úrovni plnit stanovené úkoly v oblasti zabezpečení a řízení realizovaného vzdělávání.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Vzdělávání, které škola poskytuje, je v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Při tvorbě učebních dokumentů školy byly vhodně zohledněny její reálné podmínky. Ve školním roce 2008/2009 probíhá výuka v 1. a 2. ročníku gymnázia s osmiletým studijním cyklem podle vlastního školního vzdělávacího programu (ŠVP) s motivačním názvem „Na cestě“. Ve zbývajících ročnících a v gymnáziu se čtyřletým studijním cyklem probíhá výuka podle platných učebních dokumentů.

ŠVP je zpracován pro nižší stupeň osmiletého gymnázia a byl vytvořen podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP pro ZV). Celkově je koncipován tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování stanovených klíčových kompetencí žáky. Uvedená charakteristika školy je velmi podrobná a konkrétní, pouze oblast zabývající se pedagogickým sborem by bylo vhodné více rozpracovat. Učební plán je přehledný, široká nabídka volitelných předmětů skýtá maximální možnost profilace žáků. V dokumentu jsou přehledně vytvořeny osnovy jednotlivých předmětů vycházející z výstupů RVP pro ZV. Osnovy učiva jednotlivých předmětů respektují průřezová témata, berou v úvahu mezipředmětové vztahy, a tím směřují k osvojování klíčových kompetencí. ŠVP obsahuje pravidla hodnocení žáků, včetně hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí jsou i pravidla autoevaluace. Dokument je zveřejněn na školním webu.

Rozpracování celostátně platných učebních dokumentů, podle kterých se řídí výuka ve vyšších ročnících gymnázia, do školního učebního plánu respektuje stanovené zásady. Disponibilní hodiny byly rozděleny rovnoměrně mezi humanitní a přírodovědné předměty. Volitelné předměty se částečně obměňují každý školní rok podle zájmu žáků a jejich nabídka respektuje profilovou orientaci různých oborů vysokoškolského studia. Nabízená skladba volitelných předmětů tak umožňuje zejména žákům posledních dvou ročníků získat určitou profilaci a specializaci. Vzdělávací nabídku škola doplňuje řadou dalších vzdělávacích aktivit.

Zajištění vhodných personálních podmínek pro výuku věnuje vedení školy potřebnou pozornost. Z celkového počtu týdně vyučovaných hodin je pouze 58 hodin (tj. 5,2 %) vyučováno dosud nekvalifikovanými učiteli. Veškerá výuka je vedena učiteli s příslušným odborným zaměřením. V posledním období se vedení školy vyrovnalo velmi dobře s problémem zajistit dočasné kvalifikované náhrady za deset pedagogů (osm učitelek odešlo na mateřskou dovolenou, dva kolegové jsou dlouhodobě nemocní). Většina těchto nových učitelů byla přijata na dobu určitou, někteří z nich učí podle možností na zkrácený úvazek. Zabezpečení části výuky bylo řešeno zvýšením počtu úvazkových hodin u některých stálých učitelů.

Z uvedených údajů vyplývá, že škola v současné době nemusí řešit ve větší míře problém kvalifikovanosti sboru. Studium pro doplnění kvalifikace absolvují nyní dva ze tří dosud nekvalifikovaných učitelů. V každoročně vypracovávaném plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou vytyčeny základní priority. Trvale je důraz kladen na školení požadovaná právními předpisy, pro školní rok 2008/2009 jsou v plánu priorit dále uvedeny vzdělávací akce zabývající se novými metodami výuky a primární prevencí sociálně-patologických jevů. Vedení školy nechává učitelům částečnou volnost ve výběru vzdělávacích akcí podle nabídky různých vzdělávacích institucí a pro každé pololetí školního roku vypracuje jejich přehled a vyhodnocení. Z těchto materiálů vyplývá, že

průběžného dalšího vzdělávání se zúčastňuje většina členů pedagogického sboru a počet absolvovaných akcí převyšuje běžný průměr dosahovaný v regionálním školství. V minulém školním roce absolvovalo 190 učitelů celkem 109 vzdělávacích akcí, za první pololetí tohoto školního roku to bylo 76 učitelů na 54 akcích. Pro zvýšení efektivity a snížení nákladů na vzdělávání uspořádalo vedení školy také tři obecněji zaměřená školení pro celý pedagogický sbor přímo ve škole.

Někteří učitelé jsou aktivně zapojeni do tvorby školních projektů a programů (včetně mezinárodních), které jsou výraznou podporou realizovanému vzdělávání.

Podle vyjádření ředitele školy je ve škole využíván osvědčený způsob uvádění začínajících učitelů do praxe spočívající v určení uvádějících zkušených učitelů podle odborného zaměření, v realizaci úvodních a dále průběžných rozhovorů začínajících učitelů s vedoucími pracovníky školy a v následné kontrole jejich práce formou hospitační činnosti prováděné zástupkyní ředitele školy.

Škola má dostatek kmenových a odborných učeben i příslušných přírodovědných laboratoří. Odborné laboratoře a učebny jsou účelově zařízeny, ve všech odborných učebnách jsou televize vybavené videem nebo DVD přehrávačem a většina z odborných učeben je vybavena i výpočetní technikou. V celé budově je k dispozici bezdrátové připojení k internetu. Vybavení jazykových učeben zatím neumožňuje připojení na internet, tato skutečnost ztěžuje práci s aktuálními cizojazyčnými informacemi. Jako multimediální učebny slouží i aula s 200 místy a sborovna, kde je instalována i jedna ze tří interaktivních tabulí.

Vybavení školy příslušnými učebními pomůckami je spíše nadstandardní. Žákovská knihovna obsahuje více jak 7000 svazků. Vyučujícím i žákům je k dispozici moderní multifunkční kopírovací zařízení.

Rekonstrukcí sklepních prostor získali žáci moderní zázemí se šatními skříňkami. V současné době byla zahájena příprava rekonstrukce sociálního zařízení. V plánech vedení školy je rozšíření ploch sloužících k relaxaci žáků a provozování mimoškolní činnosti, stávající prostory v budově školy tyto záměry umožňují.

Ve vlastním hodnocení škola identifikuje rizika sociální, zdravotní i bezpečnostní. Podporuje zdravý psychický i fyzický vývoj žáků školy. Preventivní strategie v podobě minimálního preventivního programu a školního řádu umožňuje eliminovat výskyt sociálně patologických jevů. Zajištění podmínek bezpečného vzdělávání ve škole je podrobně popsáno ve školním řádu, se kterým byli všichni žáci školy a jejich zákonní zástupci prokazatelně seznámeni v úvodu školního roku. Dokladem toho je zápis v třídní knize a podpis žáka a zákonného zástupce na tištěném školním řádu, který je součástí osobní dokumentace každého žáka a je uložen u třídního učitele. O kvalitě systému zajištění bezpečného vzdělávání ve škole svědčí i relativně nízký počet registrovaných úrazů ve sledovaných obdobích, který má klesající tendenci. V průměru jde o čtyři úrazy na sto žáků školy. Ze zápisů v knize úrazů je patrné, že převažují úrazy vzniklé při tělesné výchově a při ostatních tělovýchovných aktivitách pořádaných školou. Odborné kontroly BOZP jsou pravidelně prováděny.

Školní metodik v oblasti prevence úzce spolupracuje s náhodskými odbornými poradenskými zařízeními pro mládež. Podílí se na tvorbě Minimálního preventivního programu a ve spolupráci s výchovnou poradkyní zabezpečuje náplň adaptačních pobytů žáků prvních ročníků. Škola nemá problémy s výskytem šikany a jiných sociálně patologických jevů.

Škola má vytvořeny velmi dobré předpoklady pro svoji činnost.

Partnerství

Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí a školy (SRPDS), které se významnou měrou podílí na organizování i finančním zajištění řady akcí. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Škola o výsledcích vzdělávání žáka pravidelně a prokazatelným způsobem informuje jeho zákonné zástupce. Účelně je rozvíjena spolupráce se zřizovatelem a se školskou radou. Ředitel školy hodnotí tuto spolupráci jako standardní.

Velmi dobré kontakty má škola navázány s partnerskými školami. S gymnáziem v Georgsmarienhütte již od roku 1991 uskutečňuje společné projekty a výměnné pobyty. Na náklady partnerské školy má možnost několik žáků školy každý rok studovat v Německu, někteří žáci se po zkušenostech z pobytu rozhodli i pro studium na vysoké škole v zahraničí. Ze strany dalších partnerských škol (Polsko, Dánsko, Švédsko) není v posledních letech projevována větší snaha o spolupráci. Naopak zajímavě se vyvíjí spolupráce se střední školou v Turecku.

Již pravidelně se škola zapojuje do řady charitativních akcí (Srdíčkový den, sbírka Bílá pastelka, Červená stužka atd.). Několik tříd se účastní projektu Adopce na dálku, který umožňuje získat vzdělání dětem z chudých oblastí.

Školu velmi výrazně reprezentují dva pěvecké sbory (Skřivánci, Sboreček) a divadelní sdružení. Oba sbory pořádají řadu tradičních vystoupení pro veřejnost (např. vánoční, jarní koncerty) a reprezentují školu i město v zahraničí. Pěvecký sbor Sboreček má pravidelná koncertní turné po Anglii. Skřivánci často vystupují na Slovensku. Divadelní sbor DRED se pravidelně zúčastňuje nejrůznějších soutěžních i nesoutěžních divadelních přehlídek. Veřejně vystupuje i historicko-dramatický kroužek žáků nižšího gymnázia HIDRAK, jenž pravidelně reprezentuje školu na Festivalu mýtů a pohádek v Polsku.

Na půdě školy se konají častá setkání učitelů ze základních, středních i vysokých škol se zaměřením na matematiku, fyziku, výpočetní techniku apod. Škola se aktivně podílí i na řadě dalších akcí (studentský festival Náchodská prima sezóna, Veletrh vzdělávání), pro veřejnost připravuje Dny otevřených dveří. Základní informace o škole případným zájemcům o vzdělávání poskytují webové stránky. Vysokou úroveň má školní časopis Doutnák, který byl již několikrát oceněn v celostátní soutěži.

Výrazný přínos pro podporu výchovně-vzdělávacího procesu školy má Nadace Jiráskova gymnázia, která zabezpečuje řadu akcí a aktivit školy. Rovněž významná je spolupráce školy s městem (v rámci podpory pěveckých sborů při škole a primární prevence) a s dalšími institucemi sídlícími v Náchodě.

Při škole pracuje Studentská rada, která se v uplynulých letech s vedením školy pravidelně scházela, v současné době aktivitu nevykazuje.

Spolupráce školy s partnery je rozsáhlá a realizované aktivity školy jsou účinnou podporou vzdělávání.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Vedení školy zveřejňuje veškeré podmínky a kritéria pro přijímání uchazečů ke vzdělávání na webových stránkách školy. Škola zasílá v řádném termínu přihlášeným uchazečům pozvánku k přijímacímu řízení, obsahující všechny předepsané náležitosti. Všichni uchazeči vykonávají přijímací zkoušku a na základě výsledků je určeno pořadí. Při rovnosti bodů uchazečů je přihlíženo k výsledkům ze základní školy. Propagace vzdělávací nabídky školy je cíleně prováděna.

Poradenská činnost pro žáky školy je zaměřena především do oblasti kariérního poradenství. Již u žáků druhých ročníků pomáhá výchovná poradkyně s výběrem volitelných předmětů a u třetích a čtvrtých ročníků směřuje poradenství ke konkrétním cílům dalšího studia. Žáci s prokázanými speciálními vzdělávacími potřebami se

v současné době ve škole nevyskytují a žádný z žáků není vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. Přesto je ve školním vzdělávacím programu pro víceleté gymnázium zahrnuta část, která stanovuje pravidla pro vzdělávání těchto žáků a jejich zohledňování. V rámci programu prevence sociálně negativních jevů a vytváření zdravého klimatu se výchovná poradkyně účinně podílí na přípravě různých osvětových a preventivních akcí ve spolupráci s odbornými poradenskými institucemi. Odpovídající pomoc při řešení osobních problémů žáků poskytují výchovná poradkyně a vedení školy.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání je školou zajištěna. Systém školního poradenství je funkční.

Průběh vzdělávání

Oblast společenskovedního vzdělávání

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu je doplněna volitelnými semináři (již několik let je nabízen i nepovinný literární seminář, který je v případě zájmu žáků otevírán i jako předmět volitelný). Ve škole pracuje předmětová komise českého jazyka a literatury, která řeší otázky tvorby tematických plánů, přípravy soutěží a dalších akcí pro žáky. S její prací a poznatky se ředitel školy seznamuje při poradách vedení. Na sebehodnotící zprávě školy se předmětová komise nepodílí. Závěrečná zpráva o činnosti předmětové komise, která je součástí výročních zpráv, obsahuje pouze výčet akcí a dosažených úspěchů žáků. Ti jsou pozitivně motivováni k účasti v soutěžích (k výrazným úspěchům patří ve školním roce 2006/2007 postup žáka do celostátního kola olympiády v českém jazyce a literatuře). Pod vedením svých učitelů českého jazyka a dějepisu se žáci již pravidelně účastní literárně historických exkurzí. Často jsou pořádány besedy, dílny čtení, zájezdy na divadelní představení, k zajímavým akcím patří Týden poezie. Školní časopis získal před lety prestižní ocenění.

Materiálně-technické podmínky pro zabezpečení výuky jsou na velmi dobré úrovni (dostatek učebních textů, příruček, dobře vybavená školní knihovna, možnost kopírování atd.). Navštívené vyučovací hodiny byly dobře připravené. Učební látku jednotlivých hodin interpretovali učitelé odborně a věcně správně. Plná kvalifikovanost všech vyučujících výuku pozitivně ovlivňovala. Hospitované hodiny probíhaly jak v kmenových třídách, tak i v aule, která je vybavena pro projekci. Využití názoru v jednotlivých hodinách opírali učitelé zejména o práci s učebnicemi a namnoženými literárními či literárně teoretickými texty. Ve dvou hodinách byla využita projekce filmových ukázek s následným rozhovorem se žáky o zhlédnutém filmu.

Všechny sledované hodiny měly tradiční stavbu – úvodní motivace cíle, opakování minulé látky, výklad se zápisem základního učiva a plánované shrnutí. Toto schéma se dařilo vesměs dodržet kromě závěrů hodin, kde často chyběl čas na zopakování učiva a zhodnocení práce žáků. Ve vyučování byly provedeny interpretace literárních textů a rozborů filmových ukázek, součástí výuky byly i zdařile vedené rozhovory v rámci skupinové výuky a samostatná práce žáků. Často byly využívány i mezipředmětové vztahy. Zvolené vzdělávací styly vedly žáky k samostatnosti, pracovním návykům a kultivovanému jazykovému projevu.

Hodiny se odehrávaly v dobré pracovní atmosféře. Žáci měli dostatek příležitostí pro vyjadřování vlastních názorů a postojů, své mínění vyjadřovali i v samostatných referátech. Jejich výkony byly hodnoceny ostatními spolužáky a učitelem, často byli žáci vyzýváni i k vlastnímu hodnocení svých prezentací. Většina žáků dokázala vhodně a pohotově reagovat na zadané otázky, žáci v nejvyšších ročnících prokázali při interpretacích i schopnost samostatného uvažování a kritického myšlení. Vyjadřovali se

srozumitelně, respektovali názory ostatních. Jejich komunikativní schopnosti byly na velmi dobré úrovni.

Ve vzdělávacím procesu se daří u žáků zvyšovat čtenářskou gramotnost především důrazem na porozumění čteného textu (např. zadání praktických úloh) a významu odborných termínů. Žáci jsou učiteli vedeni k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů při zpracování referátů, učí se řešit logické problémy v syntaxi, v lexikologii. Formou různých zadávaných úkolů se učí chápat odborný text. V hodinách byli učiteli vedeni nejen k využití získaných znalostí, ale také k toleranci, otevřenosti a k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a morálních hodnot.

Společenskovední předměty

Oblast společenskovedních předmětů byla sledována v hodinách občanské výchovy u 2. ročníku víceletého gymnázia, u 3. ročníku základů společenských věd čtyřletého gymnázia, ve dvou hodinách dějepisu 2. a 3. ročníku a jednoho společenskovedního semináře. V rámci společenskovedních předmětů pracují ve škole dvě samostatné předmětové komise, které se pravidelně scházejí jednou za dva měsíce, případně podle aktuální potřeby. Náplní jejich jednání v současné době je především tvorba Školního vzdělávacího programu pro vyšší gymnázium, zajištění nových pomůcek, učebnic, organizace exkurzí, návštěvy výstav a přípravy na soutěže a olympiády.

Ve výuce sledovaných předmětů učitelé využívali pestré formy a metody, od brainstormingu až po kooperativní metody s diferencovanými úkoly. Jednotlivé hodiny se od sebe sice lišily, ale všechny byly velmi zajímavé, pestré a panovala v nich velmi pozitivní atmosféra. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti, byli schopni jasně, stručně a srozumitelně formulovat své odpovědi. Při prezentaci úkolů hovořili plynule, většina z nich měla snahu se vyjadřovat spisovně. Byli vedeni k aktivní spolupráci ve skupinách, dovedli přijmout názor druhého i kritiku při práci s chybou. Jejich získané kompetence v oblasti komunikace a řešení problému byly na velmi dobré úrovni. V jedné ze sledovaných hodin vyučující velmi vhodně motivoval žáky k aktivní práci průběžným hodnocením. Ne všem vyučujícím se v závěru hodiny dařilo zvládnout zhodnocení úrovně naplnění vytčeného cíle výuky, málo z nich zhodnotilo celkově práci třídy jako celku. Žádný z vyučujících neumožnil žákům realizovat vlastní nebo vzájemného hodnocení. Během výuky měli v některých hodinách žáci k dispozici pracovní listy, do kterých si dělali poznámky z krátkého výkladu, někde pracovali s textem v učebnici. Většina žáků prokazatelně chápala jeho obsah a dovedla formulovat logicky své myšlenky. V žádné ze sledovaných hodin nebyla využita didaktická technika, která byla k dispozici (dataprojektor, interaktivní tabule, videopřehrávač). Jedna hodina dějepisu byla koncipována na základě besedy s historikem a archeologem Královéhradecká, při které žáci využívali předem připravené listy s úkoly. Při besedě byli žáci velmi pozorní a soustředění, s přednášejícím dobře spolupracovali. Ve všech sledovaných hodinách většina žáků prokázala velmi dobré vědomosti a dovednosti, jejich výkon byl přiměřený jejich studijním předpokladům a jejich věkové vyzrálosti.

Oblast matematicko-přírodovědné vzdělávání

Matematika

Matematika je vyučována ve všech ročnících většinou s dotací čtyř hodin včetně jedné hodiny cvičení. Proti původním učebním plánům tak došlo ve školním vzdělávacím programu v primě až tercii ke snížení o jednu hodinu, náhradou je nabídka volitelného předmětu cvičení z matematiky v primě a sekundě. V posledních dvou ročnících je žákům obou typů studia nabízen a každoročně vyučován volitelný dvouhodinový seminář z matematiky.

Všichni vyučující matematiky jsou pro výuku plně kvalifikovaní a vystudovali i toto odborné zaměření, což se pozitivně promítalo do úrovně výuky ve sledovaných hodinách. Výuka probíhala v kmenových učebnách, neboť odborná učebna matematiky ve škole není. V učitelských kabinetech je dostatek potřebných názorných pomůcek, sbírek příkladů k zapůjčení žákům pro práci v hodinách a další odborná literatura. V minulém školním roce bylo za finanční ohodnocení úspěchu v matematické soutěži zakoupeno několik logických matematických her a některé nové modely. Materiální zázemí pro výuku matematiky je zcela vyhovující. Předmětová komise vypracovala pro žáky seznam používaných učebnic, který podle potřeby aktualizuje. V této komisi jsou sdruženi všichni učitelé matematiky. Jak vyplývá ze zápisů z jednání, scházejí se obvykle čtyřikrát za školní rok, případně podle aktuální potřeby. Kromě přípravy školního vzdělávacího programu, která byla posledním období stěžejním bodem její činnosti, se zabývá vždy na začátku školního roku koordinací tematických plánů učiva a aktualizací fondu používaných učebnic. Průběžně řeší požadavky na nákup nových či obnovu starších učebních pomůcek, zabývá se kontrolou plnění tematických plánů, přípravou matematických soutěží, přípravou podkladů pro přijímací řízení a maturitní zkoušky apod.

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno v několika hodinách výuky matematiky. Obsahová náplň těchto hodin byla různorodá, ale jejich společným znakem byla snaha všech vyučujících o činnostní pojetí výuky, aktivizaci žáků a jejich motivaci k aktivnímu přístupu k výuce. Ve všech hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra, přirozená vzájemná komunikace učitelů a žáků, velmi dobrá kázeň a pracovní úsilí většiny žáků. Kromě jedné sledované hodiny ve všech ostatních učitelé měnili formy práce žáků, výuka se tak stávala pestřejší a pro žáky nebyla jednotvárná. Učitelé v ročnících vyššího i nižšího gymnázia dbali na důsledné a spravedlivé hodnocení výkonů žáků, to mělo funkci nejen diagnostickou, ale i motivační. Především v primě a sekundě byly při výuce využity různé názorné pomůcky, některé i vyrobené svépomocí. Žáci nižšího gymnázia mají příslušné učebnice a v hodinách s nimi pracovali. Nedostatkem některých hodin byl příliš krátký čas věnovaný v závěru jejich zhodnocení. Přirozeným způsobem byly v hodinách matematiky rozvíjeny funkční gramotnosti žáků (logické myšlení, abstraktní představivost, systematizace poznatků a jejich vzájemné souvislosti).

V rámci předmětové komise je organizována účast žáků v různých matematických soutěžích (matematická olympiáda, Pythagoriáda, Klokan, mezinárodní soutěž školních družstev v matematice a fyzice). Na úrovni okresních i krajských kol žáci školy dosahují kvalitních výsledků.

Fyzika

Výuka fyziky je organizována v souladu se školním učebním plánem a platným rozvrhem hodin. Koordinaci výuky řídí předmětová komise. Neplnění obsahu učiva stanoveného platnými učebními dokumenty nebylo zaznamenáno.

Pravidelná dvouhodinová laboratorní cvičení z fyziky jsou zařazena do 2. a 3. ročníku vyššího stupně gymnázia. Tato skutečnost výraznou měrou přispívá k rozvoji praktických dovedností žáků. V rámci volitelných předmětů jsou žákům posledních dvou ročníků nabízeny semináře a cvičení z fyziky. Výuka se zde zaměřuje na rozšíření a prohloubení obsahu učiva a jeho praktické aplikování. Výstupem jsou seminární práce žáků na zvolené téma. Žáci je prezentují a obhajují. Předložené vzorky seminárních prací žáků měly vysokou úroveň.

Již tradičně je ve škole vychovávána řada žáků, kteří dosahují vynikajících úspěchů v krajských i celostátních kolech pořádaných ve fyzikálních olympiádách a soutěžích (např. v posledních třech sledovaných letech měla škola ve všech kategoriích krajského

kola olympiády z fyziky nejméně jednoho svého zástupce mezi prvními pěti úspěšnými řešiteli).

Výuku fyziky v tomto školním roce zabezpečuje celkem 5 plně kvalifikovaných učitelů. Někteří z nich jsou výraznými pedagogickými osobnostmi a zároveň nositeli progresivních metod práce ve vzdělávání.

Pro výuku je k dispozici areál fyziky, který je tvořen odbornou učebnou, fyzikálními laboratořemi a kabinety. Vzhledem k velkému počtu tříd musí být část výuky realizována v běžných kmenových učebnách, což mnohdy znemožňuje bezprostřední předvádění náročnějších demonstračních pokusů. Materiální vybavení pro výuku fyziky je spíše nadstandardní.

Sledované hodiny teoretické výuky měly většinou klasickou strukturu. V použitých formách převažovala frontální výuka. Uplatňovány byly jak ověřené, tak progresivní způsoby práce. Organizace výuky byla účelně provedena. Pouze v závěru některých hodin nebyl vyčleněn dostatečný prostor pro hodnocení naplněnosti cílů a práce žáků v hodině. Odlišnost pracovních stylů učitelů a rozdílnost v nárocích kladených na žáky se odrážela v různé míře podpory rozvoje stanovených klíčových kompetencí žáků, využití studijního potenciálu žáků a výsledné efektivnosti výuky. V těch hodinách výuky, kde těžiště činnosti spočívalo především na učiteli, většinou chyběl prostor pro heuristické a tvůrčí metody práce žáků a byla zde zaznamenána i nižší efektivita výuky. Společným pozitivem výuky byla její názornost, využívání mezipředmětových vztahů a návaznost na praktické využití.

Míra aktivního zapojování žáků do vzdělávacího procesu byla zřetelně ovlivněna pedagogickým umem učitelů. Část z nich dovedla až příkladně využít studijní potenciál žáků a podpořit jejich aktivní účast ve výuce.

Hodnocení práce žáků vyučujícími bylo prováděno v souladu s nastavenými pravidly. Klasifikace žáků při ústním zkoušení byla učiteli zdůvodňována. Kladené otázky ověřovaly i schopnost žáků prakticky aplikovat získané poznatky. Formativní hodnocení dílčích výkonů žáků mělo motivační účinek. Celkové hodnocení práce žáků v hodině bylo jen ojediněle provedeno v návaznosti na stanovení počátečního cíle a požadavku na výkon žáka. Sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno.

V průběhu sledované výuky žáci prokazovali, že mají osvojené odpovídající základní metodologické postupy k řešení problémů, dovedou nacházet spoje a souvislosti mezi jevy i vyvozovat správné závěry. Značná část žáků posledního ročníku si každoročně volí fyziku jako maturitní předmět.

Oblast vzdělávání v cizích jazycích (součást tematických zjištění)

Škola věnuje velkou pozornost výuce cizích jazyků především z hlediska nabídky. Ze základních škol přicházejí žáci učící se převážně angličtinu. Tuto skutečnost škola respektuje, nastupující žáky testuje a podle výsledků je zařazuje do skupin. Tím umožňuje přesné navázání na dosavadní jazykové vědomosti. Velmi široký je výběr volitelných předmětů rozšiřujících učivo angličtiny. Kromě konverzace s rodilým mluvčím, kterého škola dlouhodobě zaměstnává, si žáci mohou zvolit předměty zaměřené na prohloubení gramatického učiva, procvičování testových úloh k přijímacím zkouškám na filologické obory vysokých škol, či si mohou vybrat obchodní angličtinu nebo seminář zaměřený na anglickou literaturu. Jako druhý cizí jazyk škola nabízí němčinu, francouzštinu, španělštinu, ruštinu či angličtinu. Stále se zvyšuje počet žáků preferujících výuku španělštiny, ustupující zájem zaznamenává němčina. Ke každému z těchto předmětů lze zvolit i konverzaci, zájmově je nabízena výuka latiny. Ve víceletém gymnáziu mají žáci možnost volit semináře jednoleté, dvouleté a čtyřleté. Žáci čtyřletého gymnázia volí jednoleté a dvouleté jazykové semináře ve 3. a 4. ročníku.

Hodinové dotace věnované prvnímu i druhému vyučovanému jazyku jsou v souladu s učebními plány obou studijních oborů, u prvního cizího jazyka dochází ke zvýšení dotace v kvintě, resp. 1. ročníku. Zvýšená dotace slouží k adaptaci žáků na nové podmínky a vyrovnání případných rozdílů ve vědomostech.

Vyučující jazyků se sdružují v komisi cizích jazyků, ta se skládá z pěti jednopředmětových komisí zodpovídajících za jednotlivé cizí jazyky. Celkem je v komisi sdruženo 18 vyučujících, nejpočetnější je komise angličtiny, kde pracuje i rodilý mluvčí. Všichni vyučující ovládají vyučovaný jazyk na vysoké úrovni, 15 z nich je pro svou práci plně kvalifikováno, jedna vyučující zahajuje předepsané studium. Začínající angličtinářku uvádí přidělený učitel, vzájemných hospitací ve výuce však dosud nebylo využito. Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů cizích jazyků především v oblasti nových metod výuky a prohlubování jazykových dovedností.

Výuka probíhá převážně v jazykových učebnách. Jsou to menší třídy cca pro 20 žáků. Stěny zdobí nástěnky s materiálem podporujícím výuku daného cizího jazyka, případně s výrobky žáků a výsledky soutěží. K nácviku receptivních dovedností slouží televize s video nebo DVD přehrávačem a radiomagnetofony, které si vyučující nosí do výuky. V jedné z učeben mají žáci zhoršené psychohygienické podmínky výuky, neboť sedí zády k oknům. Ve všech sledovaných hodinách pracovali žáci s vhodnými učebnicemi, které zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících a podporují využití moderních metod vyučování. Částečně tomu neodpovídá pouze učebnice španělštiny, vyučující již zvolili pro příští rok aktuálnější materiál. Součástí učebnic jsou i pracovní sešity, které žákům slouží především k procvičování učiva. Jejich namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že vyučující věnují pozornost i písemnému projevu žáků a chybné výrazy opravují. Jako doplňkový a motivační materiál slouží cizojazyčné časopisy, autentické nahrávky a alternativní učebnice, ze kterých vyučující čerpají materiál pro procvičování především gramatického učiva. Poměrně málo využívají jazykové počítačové programy a on-line materiál především z důvodu častého obsazení počítačových učeben. Využívají tedy multimediální sborovnu s interaktivní tabulí.

Všechny sledované hodiny probíhaly v jazykových učebnách. Vyučující dodrželi základní stavbu hodiny a časové rozvržení činností bylo v rovnováze, většinou však opomíjeli podporovat rozvoj osobností žáků celkovým hodnocením jejich práce. Vyskytlo se pouze dílčí motivační hodnocení jednotlivých činností nebo mimořádného výkonu jednotlivce, žáci nebyli podněcováni k vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení, i když se takové momenty nabízely, zejména např. hodnocení výkonu zařazené skupinové práce. V jednotlivých hodinách byla volena především frontální výuka pro nácvik receptivních a produktivních řečových dovedností procvičováním gramatických jevů a stylistických cvičení s využitím učebnice, pracovního sešitu a audionahrávek. Interaktivní řečové dovednosti žáků vyučující procvičovali především diskusí na probíraná témata a vzájemnou interakcí žáků při práci ve skupinách. Nácvik výslovnosti v hodině ruského jazyka probíhal frontálně s využitím hravých forem a byl žáky maturitního ročníku akceptován. Velmi intenzivní práce probíhala v hodině německého jazyka, po celou dobu byli žáci pracovní vytíženi, byla zařazena skupinová práce a individuální práce se žáky připravující se na maturitu. Z metodického hlediska vykazovala jistě rezervy hodina angličtiny v primě, kde celohodinovou frontální prací bez motivačních podnětů a relaxace nebyly respektovány věkové zvláštnosti a hodina španělštiny, kde charakter učebnice podporoval při aplikaci učiva především gramaticko-překladovou metodu. Velmi vhodně byly zařazeny mezipředmětové vztahy a reálie zemí vyučovaného jazyka v hodinách španělštiny a francouzštiny. Hodina zaměřená na osvojení nové slovní zásoby probíhala s využitím interaktivní tabule. Výuka byla podpořena názorem, vyznačovala se střídáním způsobů osvojování slovní zásoby, byly zařazeny hravé formy práce a relaxace. Žáci mají

přehled o jazykových serverech podporujících osvojování francouzského jazyka. Z průběhu sledovaných hodin je patrné, že vyučující volí metody vedoucí k osvojování klíčových kompetencí, zejména kompetence komunikativní – téměř ve všech hodinách, kompetence sociální a personální – především v hodinách, kde byla zařazena skupinová a párová práce, kompetence občanské – tam, kde vyučující vyvolávali diskusi k probírané problematice. Méně byly rozvíjeny kompetence k učení, neboť poměrně často vyučující předávali žákům hotové informace a oni je tak nemuseli samostatně získávat.

Kromě běžného zjišťování výsledků vzdělávání učitelem využívá škola každoročně komerční testování, které postihuje všechny jazykové dovednosti žáků. Porovnáním výsledků maturitního předmětu angličtina a němčina jako prvního cizího jazyka bylo v testování v loňském školním roce zjištěno, že žáci během čtyřletého studia dosáhli většího zlepšení ve výuce angličtiny. Porovnáním jednotlivých dovedností lze říci, že jsou v angličtině stejnoměrně rozvíjeny, v němčině si žáci nejlépe vedli v gramatické části testu, naopak nejslabší byly interaktivní jazykové dovednosti.

Rozvoj osobnosti žáků v jazykové oblasti je kromě běžné výuky podporován také širokou nabídkou volitelných předmětů a mimoškolních aktivit. Velmi významným motivačním prvkem je podpora partnerství se střední školou v německém městě Georgsmarienhütte. Dále mají žáci možnost zúčastnit se poznávacích zájezdů do cizích zemí a v loňském roce se podařilo získat finanční prostředky z programu Comenius a tím podpořit vznik dvoustranné mezinárodní spolupráce s Tureckem zaměřené do oblasti kultury. Zařazením konverzačních hodin vedených rodilým mluvčím je intenzívně rozvíjeno porozumění mluvené formě jazyka, zároveň jeho přítomnost působí jako silný motivační prvek. Každoročně se škola v rámci výuky cizích jazyků účastní nebo se přímo podílí na organizaci Dnů španělské kultury a Frankofonních dnů. Dále vyučující podporují účast žáků na jazykových soutěžích. Téměř každoročně v nich soutěžíci náhodského gymnázia dosahují krajské úrovně.

Celkově lze úroveň vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnotit jako velmi dobrou. Vytvořené podmínky a celkové klima, v němž výuka probíhala, byly příznivé. Všeobecné rezervy byly pozorovány pouze na úseku hodnocení práce žáků v hodinách výuky. Úroveň dílčích gramotností u žáků odpovídala vytčeným vzdělávacím požadavkům a cílům. Pro všestranný rozvoj osobností žáků škola vytváří dostatek příležitostí.

Výsledky vzdělávání žáků (na úrovni školy)

Škola pravidelně sleduje výsledky vzdělávání žáků. V rámci pedagogických rad jsou řešeny výchovné a vzdělávací výsledky jednotlivých žáků. Vlastní testování škola neprovádí, ale již několik let využívá testů externích hodnotitelů. Ze všech provedených testování si zpracovává ředitel školy vlastní analýzu, ve které porovnává výsledky v testovaných oblastech u jednotlivých tříd. V kapitole Výsledky vzdělávání žáků, která je součástí autoevaluační zprávy, jsou uvedeny výsledky z dílčích testování a z nich vyplývající opatření pro další zlepšení. V letech 2005/2006 a 2006/2007 proběhlo např. opakované srovnávací testování druhých ročníků středních škol (Vektor). Zúčastnili se ho žáci kvinty a prvního ročníku a v dalším roce žáci druhého ročníku a sexty. Velmi dobré výsledky prokázali žáci v matematice, cizích jazycích, studijních předpokladech, horší, ale stále ještě nadprůměrné, v českém jazyce a literatuře. V roce 2006/2007 proběhlo srovnávací testování SCIO pro žáky 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, ve kterém byla škola nad průměrem ostatních gymnázií. V testování jednotlivých klíčových kompetencí (SCIO) byli většinou žáci nadprůměrní. V testování šestých tříd a prim (tedy nově přijatých žáků osmiletého studia) SCIO 2006/2007

z obecných studijních předpokladů, českého jazyka a matematiky dosáhla škola proti základním školám vynikajících výsledků, ale ve srovnání s ostatními zúčastněnými gymnázii (v počtu cca 29) byla celkově lehce podprůměrná. V dalším roce 2007/2008 byly ve stejných testovaných oblastech výsledky většinou nadprůměrné a korespondovaly s obecnými studijními předpoklady žáků. V testování žáků třetího ročníku středních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (Vektor Modul 3) byly výsledky žáků ve všech sledovaných oblastech nadprůměrné. Každoročně jsou zadávány žákům kvarty testy z přijímacích zkoušek (Ma, CJ, OSP), které vyhodnocují jednotliví učitelé a s výsledky žáky seznamují. Škola pravidelně získává zpětnou vazbu od žáků posledních ročníků prostřednictvím zadávaných dotazníků, ve kterém žáci hodnotí spokojenost se školou. V letech 2003 a 2007 byl tento dotazník zadáván i rodičům žáků posledních ročníků, výsledky jsou vedením porovnávány. Dotazníky jsou vedením školy zadávány i učitelům. Z údajů uvedených ve výročních zprávách vyplývá, že ve školních letech 2005/2006 až 2007/2008 byly výsledky vzdělávání poměrně vyrovnané. Průměrný prospěch všech žáků školy se pohyboval kolem 1,80 (v roce 2006/2007 neprospělo pět žáků, v roce 2007/2008 tři žáci). Snížené známky z chování jsou dávány jen výjimečně, v roce 2007/2008 byl třetím stupněm hodnocen závažnější přestupek u čtyř žáků. Žáci prvních ročníků většinou zvládají přestup ze základní školy na vyšší stupeň vzdělání bez větších problémů. O vytvoření vhodného vzdělávacího klimatu školy svědčí i relativně nízká absence žáků. Velmi dobrou úroveň vzdělávání poskytovaného školou potvrzují i výsledky maturitní zkoušky, u které za poslední tři roky prospěli všichni žáci. Taktéž celková vysoká úspěšnost žáků v přijetí na VŠ svědčí o velmi dobré přípravě žáků pro další vzdělávání. Ve školním roce 2006/2007 se na vysoké školy dostalo 94 % jejich absolventů, ve školním roce 2007/008 rekordních 95,6 %.

Žáci mimořádně nadaní jsou soustavně vedeni k účasti v nejrůznějších soutěžích. O práci v této oblasti svědčí řada vynikajících úspěchů, kterých žáci školy pravidelně dosahují v soutěžích a olympiádách na krajské, celostátní i mezinárodní úrovni (např. zeměpis, fyzika). V školním roce 2006/2007 se škola stala třetí nejúspěšnější školou v kraji v počtu předmětových soutěží. Na konci minulého školního roku v rámci nabídky společností AISIS a T-Mobile získali někteří žáci školy finanční prostředky na vybrané školní projekty (celkem 7 grantů).

Při inspekčních hospitacích byly prokazované dílčí výkony žáků na standardní úrovni, míra prokazovaných znalostí a dovedností odpovídala jejich předpokladům a stupni vzdělání.

Výsledky žáků jsou průběžně sledovány a hodnoceny. Žáci se účastní mnoha soutěží, v kterých dosahují velmi dobrých umístění.

Závěrečné hodnocení

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s podmínkami uvedenými v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Pro svoji činnost má vytvořené velmi dobré podmínky ekonomické, materiální i personální.

Získané finanční prostředky vytvářejí dostatečné předpoklady pro zajištění plynulého chodu školy i zabezpečení realizace vzdělávacích programů. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání jsou účelně využívány i finanční prostředky získané ze zlepšeného hospodářského výsledku a rozvojových projektů.

Strategie dalšího rozvoje a plánování odpovídá reálným potřebám školy. Při organizování a řízení činnosti školy jsou využívány ověřené mechanismy. Pro

zefektivnění systému vedení školy by bylo vhodné přenést více kompetencí na předmětové komise a zkvalitnit zpětnovazebný kontrolní a informační systém.

Výuka je realizována v souladu s vypracovaným školním vzdělávacím programem a podle platných učebních dokumentů. ŠVP je funkční a jeho zpracování vychází ze stanoveného rámcového vzdělávacího programu. Učební plán i stanovený obsah učiva jsou plněny. Nabídka pro individuální volbu vzdělávacích aktivit vychází z potřeb a požadavků rodičů, žáků i podmínek školy.

Vedení školy pečlivě sleduje rizika v personální situaci pedagogického sboru a úspěšně je eliminuje. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vytyčuje každoročně priority významné pro činnost školy a celková šíře spektra a počet akcí absolvovaných učiteli svědčí o náležitě pozornosti věnované vedením školy této oblasti.

Materiální podmínky výuky jsou cíleně zkvalitňovány. Rekonstrukce šaten, zřízení odpočinkových prostor a centrálního multifunkčního kopírovacího zařízení výrazně zlepšily služby poskytované školou. Plánovanou rekonstrukci školy se daří úspěšně realizovat. Velmi dobré podmínky pro přírodovědné vzdělávání se pozitivně odrážejí ve výsledcích dosahovaných žáky školy v této oblasti. Stálou pozornost je zapotřebí věnovat modernizaci didaktických pomůcek a informačních technologií sloužících k výuce cizích jazyků, zejména vzhledem k nabízeným možnostem přímého využití jazyka v kontaktu s cizojazyčným prostředím.

Škola zajišťuje bezpečné podmínky pro vzdělávání žáků a daří se jí úspěšně předcházet vzniku sociálně patologických jevů. Nastavené strategie jsou zárukou pro zdravý vývoj žáků.

Otevřenost školy a míra jejich partnerských aktivit je spíše nadstandardní. Realizovaná partnerská spolupráce je pro činnost školy přínosná a pozitivně ji ovlivňuje.

Škola zajišťuje rovné podmínky a přístup ke vzdělávání pro všechny uchazeče. Systém pomoci a podpory v oblasti výchovy a vzdělávání je vytvořen pro všechny žáky. Organizace vzdělávání je realizována v souladu s příslušnými právními předpisy.

Sledovaný průběh vzdělávání v oblasti společenskovedních předmětů měl velmi dobrou úroveň. V hodinách učitelé využívali vhodné výukové metody, při výuce vytvářeli příznivou pracovní atmosféru, u žáků rozvíjeli požadované kompetence. Využití didaktické techniky k zefektivnění výuky bylo zaznamenáno jen ojediněle. Určité rezervy byly zjištěny v četnosti hodnocení výkonů žáků i v podpoře jejich sebereflexe a sebehodnocení. Dílčí rezervy lze také spatřovat v činnosti předmětových komisí na úseku vyhodnocování plnění stanovených úkolů a cílů.

Pro vzdělávání v oblasti matematicko-přírodovědné jsou ve škole vytvořeny velmi dobré předpoklady jak materiální, tak personální. Mezi učiteli jsou výrazné osobnosti s velkou erudovaností a bohatými pedagogickými zkušenostmi, jejich práce může být brána jako vzor při dalším zkvalitňování procesu vzdělávání. Při výuce učitelé dbali na její činnostní pojetí, názornost a praktické využití. V rámci převážně frontální formy výuky byly zařazovány prvky moderních vyučovacích metod. I přes zaznamenané rozdíly v podpoře rozvoje klíčových kompetencí žáků jednotlivými učiteli lze celkově hodnotit úroveň sledované výuky jako velmi dobrou.

Výuka jazyků je školou výrazně podporována jak nabídkou celkem šesti cizích jazyků, tak i nadstandardní nabídkou seminářů a cvičení vedoucích k prohloubení vědomostí a dovedností v jednotlivých jazycích. Významná je spolupráce s partnerskými zahraničními školami a organizování soutěží a dalších akcí školy zaměřených na podporu výuky cizích jazyků. Ve sledovaných hodinách byly aplikovány metody práce vedoucí ke splnění zadaného cíle. Dobře byly využívány mezipředmětové vztahy, které vedly k uvědomění si širších vztahů a souvislostí. Určité rezervy se vyskytly ve vhodnosti volby některých metod a forem práce vzhledem k věkovým zvláštěstím žáků. K dosažení

komplexního působení na žáky by bylo vhodné je více vést k vlastnímu hodnocení práce. Ve všech hodinách byly účelně a cílevědomě prohlubovány některé klíčové kompetence. V rámci hodnocení vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace byla provedena řada doplňujících tematických zjištění, která budou zahrnuta do celkové tematické zprávy publikované ústředím na webových stránkách ČŠI.

Ke zjištění kvality práce škola využívá externí testování, zpětnou vazbou pro školu je i úspěšnost jejich absolventů v uplatnění na trhu práce.

Vzhledem k podmínkám školy, studijním předpokladům žáků a stanoveným cílům lze výsledky dosahované školou ve vzdělávání žáků hodnotit jako velmi dobré.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451, čj. 23949/SM/2005, vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 8. prosince 2005, s účinností od 1. ledna 2006
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 21 288/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení školy Jiráskovo gymnázium, Náchod, Řezníčkova 451, ze dne 31. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007 (zápis oborů vzdělání)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. března 2009
4. Výkazy S 8-01 o střední škole, podle stavu k 30. 9. z roku 2006, 2007 a 2008 (ÚIV)
5. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí v letech 2006, 2007 a 2008 (UIV)
6. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace (upravený rozpočet) na rok 2006, 2007 a 2008
7. Poskytnutí dotace pro zajišťování standardních „Informačních a komunikačních technologií ve školách v roce 2006“ zn. 10953/SM/2006, ze dne 15. 5. 2006
8. Smlouva o poskytnutí účelově vázané neinvestiční dotace na Preventivní program realizovaný školou, školským zařízením a nestátní neziskovou organizací v roce 2006 v Královéhradeckém kraji Program č. 1 (projekty místního a regionálního charakteru) č. PP 15/2006, ze dne 4. 7. 2006
9. Poskytnutí dotace na realizaci programu MŠMT „Podpora romských žáků středních škol na období září – prosinec 2006“ zn. 26041/2006, ze dne 15. 12. 2006
10. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na realizaci programu MŠMT „Podpora zvýšení počtu vyučovacích hodin v oborech vzdělávání gymnázia“ čj. 24 938/2006-23, zn. 7043/SM/2007, ze dne 10. 5. 2007
11. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na realizaci programu MŠMT „Podpora zvýšení počtu vyučovacích hodin v oborech vzdělávání gymnázia“ čj. 15 022/2007-23, zn. 17065/SM/2007, ze dne 31. 10. 2007
12. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na financování rozvojového programu“ „Program na podporu pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání v roce 2007“, zn. 19715/SM/2007, ze dne 11. 12. 2007
13. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na realizaci rozvojového programu MŠMT „Další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky“, zn. 18532/SM/2007, ze dne 21. 11. 2007
14. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků v rámci Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických

- pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ zn. 13940/SM/2008, ze dne 18. 8. 2008
15. Smlouva o poskytnutí účelově vázané neinvestiční dotace na Preventivní program realizovaný školou a školským zařízením a nestátní neziskovou organizací v roce 2008 v Královéhradeckém kraji Program č. 1 (projekty místního a regionálního charakteru č. PP 108/2008, ze dne 3. 6. 2008
 16. Grantová smlouva „Projekty partnerství Comenius v rámci Programu celoživotního učení“ č. COM-MP-2008-032, ze dne 19. 9. 2008
 17. Smlouva o poskytnutí dotace z jednoletého programu dotačního programu Královéhradeckého kraje na realizaci projektu „Skřivánci JG – Mezinárodní slavnosti sborového zpěvu“ v roce 2008
 18. Výběr obrátů o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2008 (33353, 33005, 33122)
 19. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem v roce 2006, 2007 a 2008
 20. Účtový rozvrh školy pro roky 2006, 2007 a 2008
 21. Hlavní účetní kniha za období 1. - 12. 2006, 1. - 12. 2007 a 1. - 12. 2008
 22. Směrnice č. 11 „O oběhu účetních dokladů a řídicí finanční kontrole“ s účinností od 1. 1. 2008
 23. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2007 a k 30. 9. 2008
 24. Doklad čj. 1732/2//2001-0Š o jmenování ředitele školy, vydaný Královéhradeckým krajem ze dne 19. září 2001, s účinností od 19. září. 2001
 25. Koncepce rozvoje Jiráskova gymnázia v Náchodě, ze dne 24. ledna 2006, schválena na zasedání ŠR dne 8. 3. 2009
 26. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2006/2007 a 2007/2008 , schváleny ŠR dne 15. 10. 2007 a 13. 10. 2008
 27. Vlastní hodnocení školy za šk. roky 2005/2006 a 2006/2007, 11. říjen 2007
 28. Školní vzdělávací program „ Na cestě . . .“ pro nižší stupeň osmiletého gymnázia, s platností od 1. 9. 2007
 29. Učební dokumenty pro Gymnázia, učební plán Gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22, s platností od 1. 9. 1999 počínaje 1. ročníkem
 30. Generalizovaný učební plán pro gymnázia čj. 8 413/2007-23
 31. Učební osnovy volitelných předmětů platné pro školní rok 2008/2009
 32. Učební plány pro školní rok 2008/2009 (pro tercii až oktávu a čtyřleté gymnázium)
 33. Učební plán dle ŠVP „Na cestě“, školní rok 2008/2009
 34. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2008/2009
 35. Organizační řád Jiráskova gymnázia v Náchodě, platnost od 1. 1. 2006
 36. Školní řád Jiráskova gymnázia, Náchod, Řezníčkova 451, s platností od 1. 9. 2007, schválený pedagogickou radou 26. 6. 2007, školskou radou dne 31. 8. 2007
 37. Plán práce školy pro školní rok 2008 - 2009, projednán na pedagogické radě dne 25. 8. 2008
 38. Plány práce předmětových komisí pro školní rok 2008/2009
 39. Plán hospitací pro školní rok 2008 – 2009, dokument školy ze dne 31. srpna 2008
 40. Plán DVPP pro školní rok 2008 - 2009, dokument školy ze dne 28. 8. 2008

41. Tematické plány učiva jednotlivých předmětů pro školní rok 2008/2009
42. Rozvrh výuky platný od 2. 3. 2009
43. Struktura vlastního hodnocení školy za šk. rok 2007/2008 a 2008/2009
44. Zápisy z porad vedení, školní rok 2008/2009
45. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad, školní rok 2008/2009
46. Zápisy z jednání předmětových komisí za školní roky 2007/2008 a 2008/2009
47. Zápis z úvodního zasedání školské rady ze dne 29. 1. 2009
48. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2008/2009 – doklady o vzdělání
49. Knihy úrazů vedené od roku 2004 do termínu inspekce
50. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2008/2009
51. Program primární prevence sociálně patologických jevů pro školní rok 2007/2008, 2008/2009 schválený ředitelem školy
52. Zpráva o plnění programu primární prevence ve školním roce 2007/2008
53. Složka dokumentů o přijímacím řízení pro školní rok 2008/2009
54. Výkazy R 36-01 úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2006/2007, 2007/2008
55. Provozní řády odborných učeben, laboratoří, tělocvičen ve školním roce 2008/2009
56. Výkaz o školní knihovně R 22-01 za školní rok 2007/2008
57. Srovnávací testování cizích jazyků STZŠ 2007/2008 firmy SCIO
58. Souhrnná zpráva – testování klíčových kompetencí v 7. a 8. ročnících (květen 2008)
59. Souhrnná zpráva – testování 6. ročníků (říjen 2008)
60. Souhrnná zpráva – Vektor Modul 3 (říjen 2008) – výstupní testování studentů třetího ročníku středních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Denisova 1074, 506 01 Jičín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko ČŠI)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Jetel	Jiří Jetel v. r.
Ing. Miloslav Jirsa	Jirsa v. r.
Mgr. Renata Nehybová	R. Nehybová v. r.
Mgr. Hana Rozsypalová	Rozsypalová v. r.
PaedDr. Markéta Stuchlíková	Stuchlíková v. r.
Bc. Marie Vančáková	Vančáková v.r.

V Jičíně dne 24. dubna 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Náchodě dne 18. 5. 2009

(razítko školy)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Pavel Škoda	Pavel Škoda v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.